

ICHTIOLOGIA

119* 639.222.2(261.3) MIR-6.52

Lundbeck J.: O śledziu bałtyckim. „Vom Strömring“. Mitteil. der deutschen Seefischerei-Vereins, Berlin, t. 46, Nr 7, lip. 30, s. 310; B 5, 26 str., 6 tabl., 4 wykr., 1 mapka. — Autor daje całokształt rybołówstwa śledziowego na Bałtyku w 1921—28 r. Po opisie właściwości rasowych i biologicznych śledzia bałtyckiego (Strömring) autor omawia pokrótce przypuszczalne jego wędrówki oraz zależne od nich wahania osiąganych odłowów w różnych częściach Bałtyku. Opisano także długoletnie wahania połowów śledzia bałtyckiego, uzależnione od zmian wielkości stada i technikę poławiania. Interesująca mapka ilustruje rozkład połowów śledzia na poszczególne państwa nadbałtyckie.

120* 639.3.045.1:597.553.2 MIR-6.52

Willer A., Trahms O.: Doświadczenia nad wprowadzaniem narybku łososiowatych do morza. „Versuche über den Einsatz von Salmonidenbrut in Meerwasser“. Z. für Fischerei, t. 40, 1942, s. 5; B 5, 3,5 str., 36 tab., 13 poz. bibl. — Autorzy podkreślają wzmożony przyrost łosia (*Salmo salar*) i pstrąga (*Trutta trutta*) przy przejściu z wód słodkich do morza. Przeprowadzono liczne badania nad wytrzymałością larw młodego narybku na zasolenie wody. Larwy pstrąga potokowego nie wytrzymują dużej koncentracji soli, ale larwy pstrąga jeziorowego wytrzymują 18,5‰, pstrąga łączowego nawet do 25,34‰. Doświadczenia wykazały, że badane gatunki wytrzymują duże zasolenie. Narybek troci jest odporniejszy od narybku pstrąga łączowego.

121* 597.553.2:639.3.034.1/2 MIR-6.52

Disler N. N.: Niektóre szczegóły rozwoju jesiennej kety w przyrodzie i wylęgarni. „Niekotoryje osobennosti razwitia osenniej kety w prirodi i nitomnikach“. Rybn. Choz., Moskwa, mies. t. 27, Nr 12, grud. 51, s. 50; 26×16,5 cm, 4,5 str. 2 rys. — Opis warunków naturalnego wylęgu kety oraz wylęgu w wylęgarni. Różnice: woda w wylęgarni jest za bardzo natleniona, narybek ze sztucznego wylęgu w pierwszym okresie życia ma zdeformowane organa wewnętrzne; po miesiącu od chwili rozpoczęcia pływania, narybek staje się podobny do wylęgłego w warunkach naturalnych.

122* 597.553.2:639.3.045.1(261.3) MIR-6.52

Altnöder K.: Osadzenie pstrąga rzecznego (*Salmo fario*, L.) w Bałtyku. „Die Aussetzung von Bachforelle (*Salmo fario* L.) in die Ostsee“. Berichte d. Deutsch. Wissensch. Kom. für Meeresforschung, Leipzig, 1934, Bd. 7, Heft 1, s. 1; 26×18 cm, 21,5 str., 1 fot., 2 wykr., 5 tab. — Autor przedstawia wyniki uzyskane w próbach zarybiania przybrzeżnych wód Bałtyku 1- i 2-letnimi pączkami pstrąga potokowego (*Salmo trutta* m. *fario* L.). Próby te wykonano w kwietniu 1930 r., wpuszczając do Bałtyku na wschód od ujścia Prońcy 1.207 oznakowanych pstrągów, z nich do paźdz. 1932 odłowiono 129 szt. Omówiono również zagadnienie wędrówek, tarła, wzrostu liniowego, przyrostów wagowych i pożywienia transplantowanych pstrągów potokowych. Podano wytyczne dla kontynuowania tej akcji na Bałtyku.

OCEANOGRAPHIA BIOLOGICZNA I FIZYCZNA

123* 577.475(261.3) MIR-6.52

Schmidt-Ries H.: Plankton Bałtyku przy brzegach Prus Wschodnich. „Das Plankton der Ostsee vor der ostpreussischen Küste“. J. Conseil, Copenhagen, kwart., Vol. 14, Nr 1, kw. 39, s. 7; B 5, 17,5 str., 32 poz. bibl. — Ilościową metodą centrifugowania próbek wody oraz przy użyciu uniwersalnego mikroskopu Untermyhla został opracowany plankton (roślin-

ny i zwierzęcy) wzdłuż wybrzeży Prus Wsch. Składa się on z trzech elementów: 1. plankton z Zalewu, którego jakość, sezonowe występowanie oraz rozmieszczenie nie zostały omówione, 2. planktonu otwartego morza, 3. planktonu przybrzeżnego.

124* 551.46.(47):591.5/9 MIR-6.52

Zienkiewicz L. A.: Fauna i produkcja biologiczna morza. Morza ZSRR. „Fauna i biologiczеская продуктивность морей. Морья СССР“, t. 2, 1947, Sowietskaja Nauka, s. 11; D., 26×16,5 cm, 588 str., 8 rys., 151 wykr., 13 fot., 269 tabl., 168 mapek, 879 poz. bibl. — Książka w bardzo drobiazgowy i fachowy sposób zapoznaje z dotychczasowym dorobkiem biologicznym dotyczącym mórz Zw. Radz. Szczególny nacisk położono na faunę morską i na zagadnienia wydajności biologicznej mórz. Kolejno omówiono morza północne: Barentsa, Białe, Karskie, Łaptiewych, Czukockie, Bałtyk i morza południowe: Czarne, Azowskie, Kaspijskie, Aralskie. Całość zasługuje na uznanie ze względu na nowoczesne ilościowe ujęcie i przedstawienie dotychczasowych wyników, które świadczą o ogromnym wkładzie uczonych radzieckich w poznanie mórz.

125* 551.463/464 MIR-6.52

Głowińska A.: Bogactwa mineralne morza. Warszawa 1950. Bibl. Popularno-Nauk., Nr 21, Książka i Wiedza; D., A 5, 89 str., 13 rys., 12 poz. bibl. — Po zaznajomieniu czytelnika z historią powstania oceanów oraz ich zasolenia, autorka podaje skład chemiczny soli, składających się na zasolenie, które średnio dla wszystkich mórz i oceanów wynosi 35‰. Następnie zostały omówione pierwiastki, jak chlor, sód, potas, magnez, siarka, wapień, brom, jod itp., a także pierwiastki promieniotwórcze i rola, jaką poszcz. pierwiastki lub ich związki odgrywają w gospodarce morza oraz człowieka. Omówiono zagadnienie powstania ropy naftowej z rozkładu materii organicznej roślinnego i zwierzęcego pochodzenia w warunkach beztlenowych.

126* 551.46:551.5(261.3) MIR-6.52

Kończak S.: Zarys hydrografii i klimatologii Bałtyku. W-wa, 1937, Odb. Przegl. Geogr., Nr 23; D., B5, 106 str., 6 wykr., 21 tabl., 10 mapek, 71 poz. bibl. — Krótki rys historyczny badań Bałtyku. Podział terytorialny, zjawiska termiczne, złożenia, zasolenie i inne własności fizyko-chemiczne. Specyficzne zjawisko uwarstwienia, dynamika wód i bilans wodny. Autor omawia cechy klimatu (ciśnienie, temper. powietrza, wilgotność, wiatry, usłonecznienie, zachmurzenie i inne zjawiska). Praca Kończaka to sumienne studium, stanowiące jedną z poważniejszych pozycji w literaturze polskiej dotyczącej Bałtyku.

POŁOWY — SPRZĘT RYBACKI

127* 639.22/23(57):k338 MIR-6.52

Mosiejew P. A.: Należy poświęcić więcej uwagi połowom ryb dennych na Dalekim Wschodzie. „Bol'sze wnimanie promyslu donnykh ryb na Dal'nem Wostokie“. Rybn. Choz., Moskwa, t. 25, Nr 5, maj 49, s. 16; 26×16,5 cm., 3 str. — 70% poławianych ryb stanowią łososie i śledzie, a na ryby denne i przydenne, wg autora, zwraca się za mało uwagi. Łowiska Dal. Wschodu: Cieśnina Tatarska, Zatoka Koreańska, Sachalin, Wyspy Kurylskie, Kamczatka dostarczają sporo ryb (dorsz, plastugi itp.) i mogą zniwelować sezonowość pracy (łosos, śledź).

128* 597.553.1:639.2.001.5 MIR-6.52

Tester L.: O jakiej porze łowi się śledzie? „What time of day are herring caught?“ Fishery Research of Canada, Progress Reports, Nr 37, wrzes. 38, s. 3; B 5, 3,6 str., 5 wykr., 2 tab. — Autor donosi o spostrzeżeniach dotyczących wy-

dajności połowów w zależności od pory dnia, w której robiono zaciągi. Z przytoczonych wykresów wynika, że na łowiskach wokół wyspy Vancouver najlepsze wyniki otrzymano w godzinach między 4 a 7 i 14 a 19.

129* 639.2.081.119:597.5(261.3) MIR-6.52

Noskow N. A.: **Mały trał do połowu węgorzy na zalewach M. Bałtyckiego.** „Mały trał dla łowa ugria w zaliwach Bałtyki”. Rybn. Choz., Moskwa, mies., t. 27, Nr 11, list. 51, s. 53; 26×16,5 cm, 2 str., 1 rys. — Szeroką zastosowanie na zalewach i pobrzeżu Bałtyku zdobywa sobie trał węgorza trałem. Autor podaje dokładny opis włoka trałowego i sposób jego wykonania.

130* 639.1.081.11:677.474.577.2 MIR-6.52

Brandt A.: **Połów pstrąga niewidocznymi sieciami.** „Unsichtbare Netze zum Forellenfang”. Al. Fischerei Z., München, dwutyg., Nr 15, 1 sier. 51, s. 300; A 4, 1,3 str., 3 wykr., 3 poz. bibl. — Autor zwraca uwagę na korzyści uzyskane z włókien perlonowych, tzw. Dralonu i Platiłu. Podaje jakość i wytrzymałość sieci z tych włókien. Przeprowadzono badania przy połowie na pstrągi i uzyskano bardzo dodatnie wyniki w porównaniu z wynikami sieci bawełnianych. Również przeprowadzono badania na widoczność sieci w wodzie i dla sieci perlonowych wyniki wypadły dodatnio; sieci perl. są bezbarwne.

KONSERWACJA I TECHNOLOGIA PRZETWORSTWA RYBNEGO

131* 664.8.035:637.563 MIR-6.52

Taar H., Sunderland P.: **Porównawcza ocena środków konserwujących dla świeżych filetów.** „The comparative value of preservatives for fresh filets”. J. Fisheries Research Board of Canada, Toronto, Vol. 5, Nr 2, list. 40, s. 148; B 5, 15,5 str., 12 tab., 41 poz. bibl. — Autorzy przestudiowali efekt oddziaływania pewnej liczby połączeń chemicznych, które powstrzymują rozkład bakteryjny świeżych filetów niektórych gatunków ryb występujących w wodach przybrzeżnych Pacyfiku. Środki konserwujące, jak chloroform, nadtlenek wodoru, kwasy: siarkowy, solny, benzoesowy, borowy, ester etylowy, azotyn: sodowy, potasowy, rozpuszczane były w roztworze chlorku sodowego, do którego zanurzano filety. Siła działania poszcz. wymienionych środków zmienia się w dość znacznych granicach.

132* 664.8.037:625.244 MIR-6.52

Grimpielewicz S.: **O ulepszeniu przewozu zamrożonych produktów.** „Ob uluczeniu pieriewozok zamorożennych produktow”. Chołod. Techn., Moskwa, kwart., t. 28, 1951, Nr 4, s. 26-B 5, 5 str., 2 tab. — Autor przedstawia mankamenty normalnych wagonów-lodowni. Techniczny opis wagonu o chłodzeniu podsufitowym temper. do -12°C, przy lepszej izolacji oszczędność 1/3 lodu i soli, zaopatrzenia w lód co 3 dni (zamiast 2) itp.

133* 664.8.037.525:725.355 MIR-6.52

Reay G.: **Zamrażanie i składowanie ryb w chłodni.** „The freezing and cold storage of fish”. Aberdeen, Torry Research Station; D., 27,8×20 cm, 2,5 str., 1 fot., 2 rys. — Wyniki badań przeprowadzonych w Aberdeen (Szkocja) ustaliły zasady zamrażania i składowania ryb w chłodni. Czas zamrażania winien być nie dłuższy niż 2—3 godziny, a przechowywanie mrożonej ryby powinno odbywać się przy temper. między -20 a -30°C. Celem skrócenia czasu zamrażania należy mrozić ryby, zamiast w drewnianych dużych skrzynkach, na płytkich metalowych tacach.

Niniejszy Przegląd Bibliograficzny zawiera jedynie część analiz dokumentacyjnych publikacji z zakresu rybołówstwa morskiego. Pełna dokumentacja ukazuje się w postaci kart dokumentacyjnych wydawanych przez Centralny Instytut Dokumentacji Naukowo-Technicznej (Warszawa, Ligocka 8). — CIDNT przyjmuje prenumeratę kart dokumentacyjnych, która może obejmować zarówno całą dokumentację naukowo-techniczną jak i oddzielne jej działy lub poszczególne zagadnienia i tematy. Cena karty dokumentacyjnej wynosi w prenumeracie 10 groszy.

CIDNT wykonuje (za zwrotem kosztów) fotokopie i mikrofilmy publikacji objętych zarówno przeglądem bibliograficznym jak i kartami dokumentacyjnymi.

134* 639.95.001.5:664.8 MIR-6.52

Notevarg O., Hjorth. Hansen S., Karlsen O.: **Studia nad mięsem ryby i jego zmianami w czasie składowania.** „Studier over dode fiskemuskulatur og dens forandringer under lagring”. Fiskeridirektoratets Skrifter. Reports from the Norwegian Fisheries Research Laboratory, Vol. 1, Nr 3; 24×16 cm, 92 str., 1 fot., 1 rys., 2 wykr., 28 tab., 166 poz. bibl. — Podano przegląd dotychczasowych wyników badań, przeprowadzonych nad rybą i jej trwałością w czasie składowania, nad składem mięsa ryby i jej bakteriologią, nad stosunkiem rozpuszczalności mięsa ryby w wodzie oraz nad procesami, zachodzącymi w mięsie ryby od chwili jej złowienia aż do jej uśmiercenia. Podane są również metody badań w warunkach laboratoryjnych.

135* 637.563.63:614.7.002.4 MIR-6.52

Nowy system mycia i sterylizacji skrzyń do pakowania ryb. „Un nouveau système de lavage et de stérilisation des caisses à poisson”. Pêche Maritime, Paris, mies., t. 30, Nr 885, grud. 51, s. 555; 24×31,5 cm, 0,3 str. — W Grimsby (Anglia) zastosowano nowy sposób mycia i sterylizacji skrzyń aluminiowych. Skrzynie wędrują do czyszczalni na taśmie transportera i są poddane 3 etapom oczyszczania: 1. w pomieszczeniu o silnym ciśnieniu pary, 2. w wodzie ciepłej, 3. w wodzie zimnej. Cały proces trwa 4,5 min. W porównaniu z używanymi dotychczas metodami jest ona najlepsza.

EKONOMIA — STATYSTYKA

136* 664.957:636.085:338 MIR-6.52

Meseck G.: **Zmiany w światowej produkcji mączki rybnej i jej zużyciu.** „Wandlungen bei der Fischmehlherzeugung und beim Fischmehlverbrauch der Welt”. Jahresbericht Deutsche Fischerei 1950, Berlin, rocznik, sier. 51, s. 242; 28,5×19 cm, 3,7 str., 5 tab. — Na rynku światowym obserwuje się stały wzrost zapotrzebowania na mączkę rybną. Produkcja mączki zmalała jednak w porównaniu z okresem przedwojennym. Miejsce Japonii, przedwojennego głównego producenta mączki, zajęły obecnie USA. Najwięcej produkuje się mączki ze śledzia, znacznie mniej z dorszowatych. Mączki używa się obecnie głównie do karmienia świń i bydła. Przedstawiono eksport i import mączki w różnych krajach.

137* 639.222.2—8(4):338:382 MIR-6.52

Meseck G.: **Udział śledzia i gatunków pokrewnych w połowach światowych.** „Der Anteil des Herings und verwandter Fischarten an den Seefischereierträgen der Welt”. Jahresbericht Deutsche Fischerei, 1950, Berlin, rocznik, sier. 51, s. 268; 28,5×19 cm, 3,5 str., 7 tabl. — W 1938 udział śledzia w połowach europejskich wynosił 39%. Połowy śledziowatych na świecie stale wzrastają (głównie USA). W Europie najczęściej śledzie odławia Norwegia, Anglia, Niemcy, Holandia, Islandia i Francja. Duże ilości śledzia przerabia się na oleje oraz produkcję konserw.

138* 665.213.9:338 MIR-6.52

Meseck G.: **Światowa produkcja olejów rybnych i możliwości jej rozwoju.** „Die Fischölgewinnung in der Welt und noch bestehende Möglichkeiten”. Jahresbericht Deutsche Fischerei 1950, Berlin, rocznik, sier. 51, s. 246; 28,5×19 cm, 3 str., 2 tab., 5 poz. bibl. — Obserwuje się wzrost zainteresowania olejami rybnymi. Nowe metody techniczne umożliwiają otrzymywanie olejów b. wysokiej jakości, używanych do produkcji margaryny. Przedstawiono stan produkcji olejów rybnych w różnych krajach, możliwości jej powiększenia, ze specjalnym uwzględnieniem Niemiec.

SŁOWNICTWO MORSKIE*)

W związku z ogólnymi uwagami mgr. Ptaka odnośnie do zasad tworzenia słownictwa morskiego sądzę, iż całkowite wyparcie terminologii obcej nie jest ani możliwe, ani konieczne. Wiele terminów polskich pochodzi z języków obcych, lecz zostały one spolszczone do tego stopnia, że niktogo nie razi, a wobec braku dostatecznej liczby specjalnych terminów morskich w języku polskim, doskonale spełniają zadanie. Zasada wypierania terminów obcych jest jednak poważnie brana pod uwagę przez Komisję Słownictwa i stosowana w każdym przypadku, gdy możliwe jest znalezienie odpowiedniego wyrazu polskiego lub utworzenie go od nowa, zgodnie z duchem języka polskiego.

Znaczna liczba terminów morskich jest zrozumiała tylko dla fachowców, toteż w przypadku publikacji przeznaczonych dla ogółu społeczeństwa polskiego komentarze do tych terminów są konieczne.

Merytoryczne uwagi językowe mgr. Ptaka mogą budzić szereg zastrzeżeń; w kolejności postaram się poddać je analizie lub podać pewne wyjaśnienia.

„Kształt zwilżonej części kadłuba”. Komisja Słownictwa Morskiego ustaliła termin następujący: kształt podwodnej części kadłuba. Słowo „zwilżonej” zostało wprowadzone przez P. K. N. bez porozumienia z Komisją.

„Ładunek ciężarowy”. Pojęcie to oznacza taki ładunek, którego tona ciężarowa (mgr Ptak będzie miał znowu pretensje, że „masło maślane”) posiada objętość równą lub mniejszą od 40 stóp³. Przeciwnieństwem tego jest pojęcie ładunku pojemnościowego, którego tona ciężarowa posiada objętość równą 100 stóp³. Terminy „ładunek ciężki” i „ładunek lekki” nie obrazowałyby jednoznacznie tych pojęć, gdyż słowo „ładunek” odnosi się do całego ładunku okrętu i terminy te mogłyby jednocześnie oznaczać ładunek duży lub mały, a przecież ładunek lekki może być objętościowo dużym, i odwrotnie.

„Na wodzie”. Okręt buduje się na pochylni na lądzie, a gdy jest zbudowany, woduje się go i wtedy mówi się, że jest „na wodzie”. Słowo „wplaw” używa się dla określenia sposobu przebycia przestrzeni wodnej przez człowieka bez pomocy środka transportowego i nie nadaje się w odniesieniu do jednostki pływającej.

„Linia wzniosu obła”. Terminy „wznios” i „obło” są przyjęte i używane w języku polskim i nie wydaje się, aby te słowa mogły budzić zastrzeżenia. W języku morskim słowo „obło” oznacza nie zaokrąglenie, lecz zaokrągloną część burty okrętu i dla fachowca jest zupełnie zrozumiałe.

„Podoblenie”. Słowo to oznacza zasadniczo wysokość obła ponad linią zerową, lecz odpowiada również przestrzeni znajdującej się pod obłem.

„Pogłębiarka nasiębierna”. Przymiotnik „samobłerna” również mógłby, zdaniem moim, być używany, ale nie wydaje się szczęśliwszy od poprzedniego, który już się ogólnie przyjęł. Termin nadaje się do dyskusji.

„Wręg”. Wobec tego, że wręgi są wykonywane z kształtowników, które są rodzaju morskiego, Komisja postanowiła, aby wszystkie elementy wykonywane z kształtowników były rodzaju morskiego, a więc wręg, pokładnik, wzdłużnik, mocnik,

itp. Zresztą termin „wręg” był już używany w wieku XVI podczas budowy pierwszego polskiego okrętu wojennego i chociaż Linde podaje termin „wręga”, to jednak „wręg” ma pierwszeństwo. Czy słowo to musi koniecznie odpowiadać słowu „krąg” i czy nie mogłoby odpowiadać np. dawnemu słowu „lęg” (łaka) lub „popręg”?

„Wylawiacz min”. Słowo „wylawiacz” jest tak samo odpowiednie jak słowo „poławiacz”. Dobrze się stało, że termin ten odnosi się do jednostki wodnej, w odróżnieniu od człowieka nazwanego poławiaczem; a przy tym miny są tak bardzo różne od pereł lub gąbek!

„Wodnica”. Słowo to nie powinno budzić zastrzeżeń językowych, gdyż jest poprawnie zbudowane. Zresztą przyjęło się ono powszechnie w budownictwie okrętowym i trudno byłoby je zastąpić.

„Ropownik—ropozasilacz” i podobne terminy. Terminy te zostały przyjęte przez Komisję Terminologiczną i Komisja Słownictwa nie miała ustalić lepszych. Proponowany termin „ropozasobnik” mógłby jednocześnie oznaczać zbiornik ropy i dlatego nie jest odpowiedni.

Przy okazji powyższej dyskusji pragnę podać kilka własnych uwag odnośnie I zeszytu Słownika Morskiego.

1. Niektóre terminy zostały częściowo lub całkowicie zmienione przez P. K. N. bez porozumienia się z Komisją Słownictwa Morskiego. Poprawienie tych terminów może nastąpić w dalszym wydaniu Słownika. Terminy te są następujące:

„Długość na poziomie linii wodnej”. Proponowano: długość na linii wodnej.

„Długość na poziomie linii ładunkowej”. Proponowano: długość na linii ładunkowej.

Jako synonim terminu „linia wodna bezładunkowa” podano termin „linia lekka”. Termin ten, moim zdaniem, nie jest stosowny.

Zamiast terminu „pełnotliwość” podano terminy „pełnia” i „pełność”, według czego poglądu — niefortunnie.

Zamiast „powierzchnia zwilżona” powinno być „powierzchnia obmywana”.

Jako synonim terminu „urządzenie napędowe” może być używany dawny termin „pędnik”. Komisja termin ten nieśluszenie skreśliła.

Zamiast „współczynnik pełności” powinno się używać „współczynnik pełnotliwości”.

Na str. 27 podano terminy „pełnica” i „szkot”. Oba te terminy zostały ostatnio zmienione na „szot”.

2. Zeszyt I został znowelizowany przez Komisję Słownictwa Morskiego w 1947 r. w pośpiesznym tempie, celem jego natychmiastowego wydania, jednocześnie z pięcioma dalszymi zeszytami, aby na tej podstawie można było przystąpić do opracowania pełniejszego słownika. Dlatego też zeszyt I nie został uzupełniony i przedstawia się dość ubogo. Niestety, zamiast w 1948 r., zeszyt ten ukazał się dopiero w r. 1951 i dla tych wszystkich, którzy nie znają historii powstania nowego Słownika Morskiego, mogłoby się wydawać dziwne, że zeszyt I nie jest tak kompletny, jak tego wymaga chwila obecna. Może temu zaradzić następne wydanie słownika.

*) Uwagi do artykułu mgr. Cz. Ptaka, „TGM” nr 2/1952, str. 89

Inż. J. Morze

Redaktor naczelny: prof. inż. St. Hükel

Redaktorzy działów technicznych:

Inż. W. Urbanowicz, inż. St. Szyborski

Redaktorzy działów ekonomicznych:

mgr St. Sierpiński, mgr Cz. Wojewódka

Sekretarz Redakcji: dr M. Boduszyńska

Wydawca P.P.W. „Wydawnictwa Komunikacyjne”, Oddział Morski

Adres Redakcji i Administracji: Gdańsk, Wały Piastowskie 24, tel. 332-89 — Przyjmowanie interesantów w godz. 9—12.

Cena numeru pojedynczego 10,— zł. Prenumerata roczna 102,— zł. Prenumeratę należy wpłacać na konto PKO

XI-55407/431, „Ruch”, Oddz. Woj. Gdański „Technika i Gospodarka Morska”.

Wszelkie prawa zastrzeżone

Przedruk dozwolony z podaniem źródła.

Wysokość nakładu: 1500 egz. — Format czasopisma: A4. Objętość numeru 6 ark. Papier druk. sat. 61/88 — 60 gr. kl. V.

Druk ukończono 28. V. 1952

Wykonano w Gdańskich Zakładach Graficznych, Gdańsk, Targ Drzewny 11

Zamówienie nr 1400 — 3. IV. 1950 + 43. — W-3-10165

NOWE NORMY P. K. N.

W lipcu 1951 r. P. K. N. wydał drukiem m. in. następujące normy interesujące Czytelników naszego pisma:

- 3084 PN/B—03260, maj 1951. Konstrukcje żelbetowe. Obliczenia statyczne i projektowanie.
 2757 PN/B—06080, marzec 1951. Roboty tynkowe. Warunki techniczne wykonania.
 2779 PN/B—94006, marzec 1951. Tarcica wagonowa iglasta.
 2851 PN/B—93403, kwiecień 1951. Stal węglowa walcowana. Ceowniki. Wymiary.
 2942 PN/W—83513, kwiecień 1951. Łańcuchy okrętowe kotwiczne. Krętliki.

W zeszytach 8/1951 „Wiadomości P.K.N.” został opublikowany m. in. projekt normy:

PN/B—01020— Projekty budowlane. Pojęcia podstawowe.

W lipcu 1951 r. P. K. N. ustalił m. in. następujące normy:

- 3571 PN/B—01000, 11 lipca 1951. Projekty budowlane. Ryunki, nazwy i podziały.
 3397 PN/W—82205, 16 lipca 1951. Urządzenia okrętowe. Stożkowe przetłaczki uchowe.
 3398 PN/W—83517, 16 lipca 1951. Łańcuchy okrętowe kotwiczne. Kotwiczne haki odrzutne (KHO). Zespoły.
 3399 PN/W—83518, 16 lipca 1951. Łańcuchy okrętowe kotwiczne. Kotwiczne haki odrzutne (KHO). Haki.
 3400 PN/W—83519, 16 lipca 1951. Łańcuchy okrętowe kotwiczne. Kotwiczne haki odrzutne (KHO). Ogniwa długie.
 3401 PN/W—83522, 16 lipca 1951. Łańcuchy okrętowe kotwiczne. Kotwiczne haki odrzutne (KHO). Pierścienie.
 3402 PN/W—89250, 16 lipca 1951. Haki odrzutne zwykłe. Zespoły.
 3403 PN/W—89251, 16 lipca 1951. Haki odrzutne zwykłe. Haki.
 3404 PN/W—89252, 16 lipca 1951. Haki odrzutne zwykłe. Ogniwa.
 3405 PN/W—89254, 16 lipca 1951. Haki odrzutne do kierowania na odległość. Zespoły.
 3406 PN/W—89255, 16 lipca 1951. Haki odrzutne do kierowania na odległość. Haki.
 3407 PN/W—89256, 16 lipca 1951. Haki odrzutne do kierowania na odległość. Ogniwa z uchem.
 3408 PN/W—89257, 16 lipca 1951. Haki odrzutne do kierowania na odległość. Dźwignie zabezpieczające.
 3445 PN/B—12003, 26 lipca 1951. Cegły wapienno-piaskowe.
 3497 PN/B—01250, 31 lipca 1951. Żelbetnictwo. Znakowanie.

Dnia 26 lipca 1951 r. P. K. N. unieważnił normę: nr. rej. 51, PN/B—320 — Cegły budowlane wapienno-piaskowe. Warunki techniczne. Zastąpiono ją normą: PN/B—12003 — Cegły wapienne piaskowe.

W sierpniu 1951 r. P. K. N. wydał drukiem m. in. następujące normy interesujące Czytelników naszego pisma:

PN/W—83520 Łańcuchy okrętowe kotwiczne. Łączniki Kentera. Półłączniki.

PN/W—83521 Łańcuchy okrętowe kotwiczne. Łączniki Kentera. Jarzma.

PN/W—83522 Łańcuchy okrętowe kotwiczne. Kotwiczne haki odrzutne (KHO). Pierścienie.

PN/W—89256 Haki odrzutne do kierowania na odległość. Ogniwa z uchem.

W zeszytach 9/1951 „Wiadomości P. K. N.” zostały opublikowane m. in. następujące projekty norm:

PN/B—02780 Cementy. Zestawienie właściwości technicznych i wytyczne stosowania.

B—04631 Badania materiałów izolacyjnych i cieplochronnych.

B—11000 Piasek do prób wytrzymałościowych cementu.

W sierpniu 1951 r. P. K. N. ustalił m. in. następujące normy:

- 3521 PN/M—02100, 29 września 1950. Układ tolerancji średnic.
 3539 PN/M—53140, 14 sierpnia 1951. Głębokościomierze suwniarkowe. Wymagania techniczne, konserwacja i opakowanie.
 3542 PN/B—02009, 18 sierpnia 1951. Obciążenia w obliczeniach statycznych. Obciążenia stałe i użytkowe.
 3563 PN/W—74169, 23 sierpnia 1951. Rurociągi okrętowe Grodziowe kołnierzowe łączniki spawane na ciśnienie nominalne 6 kG/cm².
 3564 PN/W—74171, 23 sierpnia 1951. Rurociągi okrętowe Grodziowe kołnierzowe łączniki spawane na ciśnienie nominalne 16 kG/cm².
 3698 PN/W—89305, 31 sierpnia 1951. Bomy ładownicze. Zaczepy górne masztowe podnośnicy bomów. Zespoły.
 3699 PN/W—89306, 31 sierpnia 1951. Bomy ładownicze. Zaczepy górne, masztowe podnośnicy bomów. Podstawy.
 3700 PN/W—89307, 31 sierpnia 1951. Bomy ładownicze. Zaczepy górne masztowe podnośnicy bomów. Klamry przętowe.
 3701 PN/W—89308, 31 sierpnia 1951. Bomy ładownicze. Zaczepy górne masztowe podnośnicy bomów. Klamry płaskie.
 3702 PN/W—89309, 31 sierpnia 1951. Bomy ładownicze. Ucha górne podnośnicy bomów.
 3709 PN/B—30000, 31 sierpnia 1951. Cement portlandzki 250.
 3710 PN/B—30001, 31 sierpnia 1951. Cement portlandzki 350.
 3711 PN/B—30002, 31 sierpnia 1951. Cement portlandzki 400.
 3712 PN/B—30003, 31 sierpnia 1951. Cement murarski 150.
 3713 PN/B—30005, 31 sierpnia 1951. Cement hutniczy 250.

W sierpniu 1951 r. P. K. N. unieważnił następujące normy:

Norma unieważniona:		Zastąpiona przez normę:		
Nr i symbol normy	Nazwa (określ.) normy	Data unieważn.	Nr i symbol normy	Nazwa (określ.) normy
PN/B-189	Obciążenia w obliczeniach statycznych.	18.8.51 r.	PN/B-02009	Obciążenia w obliczeniach statycznych. Obciążenia stałe i użytkowe.
PN/N-1	Układ tolerancji średnic	7.8.51 r.	PN/M-02100	Układ tolerancji średnic z datą wrzesień 1950